

Sygn. akt V CNP 42/11

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie ze skargi M. J.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia

Sądu Okręgowego w K. z dnia 19 stycznia 2010 r.,

w sprawie z wniosku wierzyciela M. J.

przy uczestnictwie dłużnika J. Ż.

w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 stycznia 2012 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Wnioskodawca M. J. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 19 stycznia 2010 r. zmieniającego poprzez uchylenie postanowienie Sądu Rejonowego w T. z dnia 11 lutego 2009 r., wydanego w sprawie przeciwko dłużnikowi J. Ż. w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności. Sąd Okręgowy wskazał, iż wyrokiem z dnia 22 grudnia 2008 r. Sąd Rejonowy w T. zasądził od pozwanych PZU S.A. oraz J. Ż. na rzecz powoda M. J. kwotę 2 959 zł z ustawowymi odsetkami ustalając, że spełnienie świadczenia przez jednego z nich zwalnia drugiego. Od powyższego wyroku apelację wniósł tylko pozwany PZU SA w Warszawie. W dniu 6 lutego 2009 r. powód wystąpił o nadanie klauzuli wykonalności wyrokowi w części dotyczącej pozwanego J. Ż. Postanowieniem z dnia 11 lutego 2009 r. Sąd Rejonowy w T. uwzględnił wnioski. Sąd Okręgowy, który rozpatrywał zażalenie pozwanego na to postanowienie, stwierdził, że wobec wspólności obowiązków po stronie pozwanych, art. 378 § 2 k.p.c. sprzeciwiał się wnioskowi, że niewniesienie przez pozwanego J. Ż. apelacji od wyroku z dnia 22 grudnia 2008 r. spowodowało uprawomocnienie się w stosunku do niego tego wyroku, mimo że został zaskarżony przez współpozwanego. Nieprawomocne orzeczenie nie stanowiło tytułu egzekucyjnego i nie mogło zostać opatrzone klauzulą wykonalności. W związku z tym, zdaniem Sądu Okręgowego, należało uchylić zaskarżone postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności. Postanowienie Sądu Okręgowego zapadło w tym samym dniu, w którym rozpoznana i oddalona została apelacja drugiego pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego.

Skarżący oparł swoją skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem postanowienia Sądu Okręgowego w K. na zarzucie naruszenia przepisu art. 316 § 1 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie stanu wynikającego z faktu wydania wyroku oddalającego apelację. Przytoczony przepis wskazał również jako ten, z którym zaskarżone orzeczenie jest jego zdaniem niezgodne.

Wyrządzenie szkody przez wydanie kwestionowanego orzeczenia uprawdopodobnił wskazując, iż w zaskarżonym postanowieniu został zobowiązany do uiszczenia na rzecz dłużnika kosztów postępowania. Wyjaśnił także, że wartość

przedmiotu sporu nie pozwalała mu złożyć skargi kasacyjnej, a nie zachodziły przesłanki uzasadniające wystąpienie o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W dniu 25 września 2010 r. weszła w życie ustawa z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 155, poz. 1037, dalej powoływana jako ustawa nowelizująca), która zmieniła stan prawny w zakresie dotyczącym skargi na niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia. Według znowelizowanego stanu prawnego przeprowadzenie odrębnego postępowania przewidzianego w art. 424¹ i nast. k.p.c. w celu uzyskania prejudykatu stwierdzającego, że prawomocne orzeczenie, które wyrządziło szkodę, jest niezgodne z prawem, stanowi niezbędny etap umożliwiający dochodzenie odszkodowania od Skarbu Państwa tylko w wypadku niektórych orzeczeń sądowych, skonkretyzowanych w przepisach. Są nimi wyroki (art. 424¹ k.p.c.), postanowienia w postępowaniu nieprocesowym, orzekające co do istoty sprawy i kończące postępowanie w sprawie (art. 519² k.p.c.) oraz inne orzeczenia, co do których taką możliwość przewidziano np. w art. 1148¹ § 3 k.p.c., w art. 1151¹ § 3 k.p.c. czy w art. 1215 k.p.c. W wypadku pozostałych prawomocnych orzeczeń skarga o stwierdzenie ich niezgodności z prawem jest niedopuszczalna, a poszkodowany może – po myśli art. art. 424^{1b} k.p.c. – dochodzić bezpośrednio odszkodowania od Skarbu Państwa.

Wyłączenie możliwości wszczęcia postępowania o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia objęło także postanowienia wydawane w postępowaniu klauzulowym. Postępowanie to stanowi łącznik pomiędzy postępowaniem rozpoznawczym i egzekucyjnym, jednak przepisy je normujące umieszczone zostały w części trzeciej kodeksu postępowania cywilnego, poświęconej postępowaniu egzekucyjnemu. Uzasadnia to wniosek, że także do orzeczeń wydawanych w postępowaniu klauzulowym stosuje się art. 767⁴ § 3 k.p.c., wprost wyłączający w sprawach egzekucyjnych skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2010 r., II CNP 76/10, Lex nr 707862). Z uwagi na procesowy charakter tego uregulowania, w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się

jednolicie, że ma ono zastosowanie również w przypadku orzeczeń wydanych przed jego wejściem w życie, tj. dniem 25 września 2010 r. (por. postanowienia Sadu Najwyższego: z dnia 6 grudnia 2011 r. sygn. akt IV CNP 79/11, nie publ.; z dnia 27 października 2010 r., sygn. akt IV CNP 61/10, nie publ.; z dnia 22 listopada 2010 r. sygn. akt IV CNP 73/10, nie publ.; z dnia 25 lutego 2011 r., sygn. akt IV CNP 8/11, nie publ.; z dnia 25 lutego 2011 r. sygn. akt IV CNP 108/10, nie publ.; z dnia 17 marca 2011 r. sygn. akt IV CZ 127/10, nie publ.). W aktualnym stanie prawnym, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wniesiona od orzeczenia, od którego od dnia 25 września 2010 r. skarga taka nie przysługuje, podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c., jako niedopuszczalna.